17.03.2016

Kā rīkoties, ja krastā izskalots ronēns

Iestājoties pavasarīgākiem un siltākiem laika apstākļiem, jūrmalas piekrastē varētu tikt izskaloti roņu mazuļi. Diemžēl cilvēki nezināšanas dēļ bieži cenšas "palīdzēt" dzīviem, veseliem ronēniem, kuriem nav nepieciešama cilvēka iejaukšanās viņu dabiskajā procesā.

Tāpēc Dabas aizsardzības pārvaldes speciālisti atgādina, ka gadījumā, ja krastā gadās ieraudzīt dzīvu un veselu roni, tam nevajadzētu pievērst sevišķu uzmanību. jo dzīvnieks atrodas savā vidē.

Ja ronēns nikni rūc, ir apaļīgs un ņiprs, to vēl klāj balta pūka, tad viņš, visticamāk, tikai atpūšas, līdz ar to vislabākais ir atstāt viņu tur, kur tas ir. Ronēns, iespējams, vienkārši sildās piekrastes saulītē, gaidot, kamēr roņu māte atgriezīsies, vai apgūst spēju pats saviem spēkiem iegūt barību.

Ja ronēnam baltās, garās pūkas vietā jau sāk parādīties vai to jau pilnībā klāj īsa pelēka vilna, ronēns jau būs sasniedzis aptuvenu četru nedēļu vecumu un kļuvis patstāvīgs. Šajā laikā tas pats bez mātes palīdzības spēs doties barības meklējumos.

Veselam un apaļīgam roņu mazulim palīdzība nav vajadzīga. Tāpēc noteikti nevajadzētu dzīvniekus barot. Roņu mazulis bez ēšanas var iztikt vairākas diennaktis. Ļaujiet roņu mātei parūpēties par mazuli, kad viņa atgriezīsies no barošanās jūrā! Tāpat nedrīkst ronēnu patvaļīgi barot, īpaši ar govs pienu, kas mazo dzīvo radību var nogalināt.

Netraucējiet, neaiztieciet, nedzeniet pārāk ronēnu atpakaļ ūdenī! Ja dzīvnieks būs pārāk jauns, viņš ūdenī var nosalt. Savukārt cilvēka pastiprinātā uzmanība radīs stresu mazajam dzīvniekam. Pastaigājoties ar suni, uzlieciet tam pavadu, jo visbiežāk roņu mazuļus savaino tieši suņi. Savukārt pašam ronim ir gana ass kodiens, ko tas var likt lietā aizsargājoties, un rētas var nesadzīt pat vairākus mēnešus.

Speciālistu palīdzība jāmeklē, ja ronis ir ievainots vai acīmredzami novārdzis. Taču arī tad to aiztikt nedrīkst. Šādā gadījumā aicinām sazināties ar Dabas aizsardzības pārvaldi, zvanot **29198590** vai arī sūtot informāciju (foto un koordinātes) info@daba.gov.lv. Speciālisti pieņems lēmumu un nepieciešamības gadījumā veiks roņa transportēšanu uz Rīgas Nacionālo Zooloģisko dārzu.

Ja jūras krastā ieraugāt nedzīvu roni, par to būtu jāpaziņo vietējai pašvaldībai, kas atbildīga par savas teritorijas sanitāro tīrību un drošību un līdz ar to ir tiesīga dzīvnieku savākt un utilizēt.

Jāpiebilst, ka pērn Rīgas Nacionālajā Zooloģiskajā dārzā tika nogādāti septiņi Latvijas piekrastē nokļuvušie roņu mazuļi. Trīs pērn izbarotie pelēkie ronēni devās uz Maskavas zoodārzu, divi pelēkie ronēni turpināja dzīvi Baltijas jūrā, viens pogainais ronēns devies uz Poliju.

Papildus informācija:
Baltijas jūrā mīt trīs sugu roņi, no kurām divas ir satopamas arī mūsu piekrastē.
Visbiežāk sastopams ir pelēkais ronis. Tas ir augumā lielākais Baltijas jūras ronis. Aukstās ziemās mātītes mazuļus laiž pasaulē uz ledus. Tur tiem ir liela platība un maza savstarpējā konkurence. Mazos nomaldījušos ronēnus šādos gados ļoti reti var sastapt Latvijas “lielās jūras” piekrastē no Kolkas līdz Papei, kā arī tālāk uz dienvidiem Lietuvas teritorijā. Siltās ziemās, kad ledus ir maz un Rīgas līcis nav aizsalis, roņu mātēm mazuļi jālaiž pasaulē Igaunijas neapdzīvotajās salās vai uz tuvumā esošā ledus. Tur konkurence ir lielāka ierobežotās platības dēļ. Tāpēc, pūšot spēcīgiem ziemeļu vējiem, mazie ronēni nonāk līča piekrastē no Ainažiem līdz Kolkai.
Retāk sastopams Baltijas jūrā ir augumā vismazākais – pogainais ronis. Šī suga vairāk uzturas jūras ziemeļu daļā. Mazuļi dzimst uz ledus vai arī piekrastē.
Trešā suga ir plankumainais ronis, kas uzturas Baltijas jūras dienvidrietumu daļā. Latvijā novēroti tikai divas reizes.